

СЛУЖБА ЯК ВИД ЦЕНТРАЛЬНОГО ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: ОСМИСЛЕННЯ СТАТУСНОЇ СПЕЦИФІКИ

У статті розглянуто систему центральних органів виконавчої влади, її співвідношення з адміністративно-територіальним поділом держави та відповідними рівнями. Звернуто увагу на правові підстави формування центральних органів виконавчої влади: служб, агентств, інспекцій, комісій, бюро, центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом.

З'ясовано важливість визначення статусу «державної служби» як виду центрального органу виконавчої влади з метою забезпечення покладених на неї завдань щодо виконання більшості функцій, пов'язаних із наданням адміністративних послуг фізичним і юридичним особам. Наведено погляди щодо сутнісної специфіки статусу служби як виду центрального органу виконавчої влади.

У статті розкрито та проаналізовано особливості правового статусу Державної служби фінансового моніторингу України, Державної служби захисту критичної інфраструктури та забезпечення національної системи стійкості України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Державної служби зайнятості. Зазначено, що кожна із вказаних служб має свої особливості структурних елементів правового статусу, що ускладнює предмет дослідження у частині компаративістики. Наведено факти дисгармонії базового закону «Про центральні органи виконавчої влади» та підзаконних нормативно-правових актів, що стосуються окремих елементів статусу інших центральних органів виконавчої влади. Акцентовано на функціональних особливостях різних видів центральних органів виконавчої влади та інших державних установ із спільною назвою «державна служба».

Служби, як суб'єкти адміністративно-правових відносин, наділені відповідним організаційно-правовим статусом, складові елементи якого вирізняють їх з-поміж інших центральних органів виконавчої влади. Акцентовано на проблематиці невизначеності та дивергенції функцій, дисонансу назв та фактичного виходу поза межі нормативно передбачених загальних найменувань і статусів, що загалом спричиняє появу інших за своєю суттю організаційно-правових форм і нових систем відносин управлінсько-правового процесу державотворення.

Сформульовано пропозиції щодо внесення необхідних змін до чинного законодавства України задля нормативного закріплення організаційно-правового статусу саме як державних служб – виду центрального органу виконавчої влади з метою їх вдосконалення.

Ключові слова: служба, державна служба, організаційно-правовий статус, центральний орган виконавчої влади, адміністративно-правові відносини, теоретико-правові основи.

Постановка проблеми. Діяльність центральних органів виконавчої влади (далі – ЦОВВ) має важливе значення для забезпечення формування державної політики та її реалізації, для здійснення ефективного та результативного публічного управління і, зокрема, публічного адміністрування. Система ЦОВВ від часу її

формування піддається постійним змінам: організаційним, функціональним, нормативно-правовим тощо. Окрім об'єктивних реальностей, що визначають необхідність проведення реформ, у багатьох випадках простежується і суб'єктивні управлінські рішення, які мають як позитивний, так і негативний вплив на функціональну

діяльність інституцій публічної адміністрації та їх організаційні зв'язки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Указані проблеми були предметом дослідження багатьох науковців: В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, Ю.П. Битяка, І.М. Гаєвського, Д.В. Журавльова, М.В. Коваліва, О.Д. Лазор, О.Я. Лазора, О.Є. Панфілова, І.Б. Стахури, О.П. Хамходери та інших. Попри те, що чимало аспектів організаційно-правового забезпечення діяльності органів державної виконавчої влади представлено на сьогодні загалом, недостатньо уваги, приділено дослідженню окремих її видів, зокрема служби як ЦОВВ.

Мета статті: сформулювати пропозиції щодо внесення необхідних змін до чинного законодавства України задля вдосконалення нормативного закріплення організаційно-правового статусу «державних служб» як виду центрального органу виконавчої влади на основі з'ясування особливостей теоретико-правової складової статусу.

Виклад основного матеріалу. Виконавча влада є однією з гілок державної влади з найбільшим спектром у кількісному та статусному вимірах інституцій, які, відповідно до своїх повноважень, зобов'язані забезпечувати формування державної політики у всіх сферах життєдіяльності суспільства та її практичну реалізацію. Саме від діяльності виконавчої влади, а точніше від ефективності її здійснення, залежать і рівні соціально-економічного та політичного розвитку держави.

Конституція України [1] як Основний закон, фіксуючи перелік головних інституцій публічної влади, не деталізує організаційно-правові форми органів виконавчої влади (далі – ОВВ). Тому, про такі самостійні органи публічної влади як «служби», як зрештою, і про інші види ЦОВВ, крім міністерств, в основоположному законі – не згадується теж.

Аналізуючи розділ VI Конституції України [1] та Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» [12], можна допустити, що в Україні сформована трирівнева система органів виконавчої влади: Кабінет Міністрів України, центральні та місцеві ОВВ. Однак, деякі науковці небез-

підставно вважають, що ієрархічна структура системи органів державної виконавчої влади представлена на чотирьох-п'яти рівнях, розділяючи місцеві ОВВ різного організаційно-правового статусу за адміністративно-територіальними рівнями, керуючись зокрема ст. 13 та ч. 2 ст. 21 [12] територіальні органи міністерств та інших ЦОВВ можуть утворюватися в АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, районах у містах, містах обласного, республіканського (АР Крим) значення та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи (у разі їх утворення).

Така дискусійність викликана, насамперед, відсутністю законів про адміністративно-територіальний поділ та устрій держави, окремих положень у чинному законодавстві, які б фіксували кількість адміністративно-територіальних рівнів у межах держави, передбачали б виразну регламентацію критеріїв їх визначення та відповідну кореляцію з органами влади на кожному з них. Це означає, що існуюча організаційно-правова складова системи суб'єктів державної виконавчої влади не зовсім відповідає реальному адміністративно-територіальному поділу України, що вказує на непереконливу кореляцію адміністративно-територіальних рівнів та адміністративно-територіального устрою загалом. Оскільки, Кабінет Міністрів України та ЦОВВ представлені на загальнодержавному (центральному) рівні, їх «повноваження поширюються на всю територію держави» (ст. 1) [12]; обласні територіальні органи ЦОВВ та облдержадміністрації – на міжрегіональному та / або обласному рівнях, районні територіальні органи ЦОВВ та районні державні адміністрації – на районному рівні. Тому, у цій ситуації логічніше говорити про різні організаційно-правові форми представлення суб'єктів ОВВ на відповідних адміністративно-територіальних рівнях держави.

Водночас усі погоджуються з тим, що з урахуванням ст. 113 Конституції України «вищим органом» у системі ОВВ є Кабінет Міністрів України, а найнижчим у цій ієрархії відповідно до адміністративно-територіального поділу – ОВВ на рівні

району, де особливе місце належить такій інституції як районна державна адміністрація (РДА). Найбільш дискусійним із позиції нормативно-правового забезпечення, місця та ролі, аналізу повноважень і функцій, належить визначенню другого рівня ОВВ – ЦОВВ. Це ті інституції, які, як і Кабінет Міністрів України, маючи статус загальнодержавних, є, на відміну від нього, одночасно органами державної виконавчої влади спеціальної чи галузевої компетенції. Це означає, що на противагу Кабінету Міністрів України, який згідно зі своїми повноваженнями, має право приймати управлінські рішення у всіх сферах життєдіяльності суспільства, кожний із ЦОВВ виконує окрему функцію з реалізації державної політики і тільки міністерство – забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох сферах / галузях. У цій частині доречніше було б у ст. 113 Конституції України [1] визначити статус Кабінету Міністрів України як головного у системі ОВВ, що зняло би дискусійні моменти щодо визначення найвищого адміністративно-територіального рівня: загальнодержавний чи центральний, трактуючи як один і той самий, а не два різні.

Відповідно до основних положень Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» [12], систему ЦОВВ формують міністерства та інші ЦОВВ – юридичні особи публічного права (ст. 4), повноваження яких згідно зі ст. 1 «поширюються на всю територію держави». Положеннями п. 2 ст. 17 Закону встановлено, що якщо більшість функцій ЦОВВ полягають у проведенні оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування кримінальних правопорушень, то вони утворюються як бюро, в управлінні об'єктами державної власності – агентства, якщо контроль і нагляд за дотриманням законодавства всіма юридичними і фізичними особами – інспекції, але, якщо більшість функцій є надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам – служби. Спостерігаючи поділ «інших ЦОВВ» на певні види, який продовжується, на що вказують зміни, внесені у базовий закон (ч. 1 ст. 16) у 2019, 2021 роках, де перелік із п'яти видів ЦОВВ доповнено ще

двома: бюро і комісіями – розмежування яких на сьогодні досить умовні.

Окрім задекларованої визначальної сутності «більшості функцій» ЦОВВ, нормами означеного закону не регламентовано ні їх повноваження, ні окремі функції означених інституцій, ні тим паче «їх більшість», а функції таких ЦОВВ як комісії – у цій статті не передбачено взагалі. Натомість, у ч. 1 ст. 17 визначені завдання ЦОВВ: 1) надання адміністративних послуг; 2) здійснення державного нагляду (контролю); 3) управління об'єктами державної власності; 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність; 5) здійснення інших завдань, визначених законами України [12] – на виконання яких спрямована діяльність означених структур, зокрема відповідних служб, але завдання аж ніяк не можуть підміняти функції.

У II розділі чинної постанови Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10.09.2014 р. № 442 із внесеними змінами в редакції від 08.12.2022 р. № 1355 визначено відповідний перелік 26 служб як одного з видів ЦОВВ. У той же час на урядовому порталі [13] представлено 24 служби як вид ЦОВВ, а дві установи: Адміністрація Державної прикордонної служби України – як «Інші ЦОВВ» та Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України – як «ЦОВВ зі спеціальним статусом», що викликає низку запитань.

У законі чітко прописано, що система ЦОВВ поділяється на види за функціональним критерієм і якщо зміст більшості функцій такої інституції полягає у наданні адміністративних послуг, то вона утворюється як служба – норма, яка регулює розрізнення ЦОВВ, не змінювалася з 2010 року. Тому, якщо керуватись нормами Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» та з етимологічної характеристики і прикладного дослідження поняття «служба», то під цією назвою має діяти інституція, що створюється спеціально для надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, або ж більшість

функцій цього органу має бути – надання адміністративних послуг.

Водночас, як бачимо, на сьогодні створено і функціонують ЦОВВ із назвою «державна служба», але які за своїм статусом не належать до таких, наприклад, Адміністрація державної прикордонної служби України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Наведені факти привносять дисонанс як в організаційно-правову, так і структурно-функціональну складові системи ЦОВВ, адже базовим законом існування таких інституцій із відмінними загальними найменуваннями не передбачено.

Виникнення адміністративної правосу́б'єктності ОВВ пов'язано із двома основними чинниками: прийняттям уповноваженим органом рішення про створення ЦОВВ та проведенням державної реєстрації відповідного органу.

Так, Державна служба фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг) створена шляхом реорганізації Державного комітету фінансового моніторингу України на підставі указу Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [10]. Діяльність Держфінмоніторингу спрямовується та координується Міністерством фінансів України і регулюється багатьма нормативно-правовими актами, базовими які з них, це Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [7], прийнятий у 2019 р. на зміну закону з аналогічною назвою 2014 р. [6].

Згідно з чинним законодавством Держфінмоніторинг – це ЦОВВ, який належить до виду «служби» і основним завданням його у системі органів публічного адміністрування є сфера протидії легалізації «брудних коштів» і фінансуванню тероризму. Конкретизуючи сутність держфінмоніторингу спеціально уповноваженого органу (ч. 16 ст. 1) [7], законодавець визначає її як «сукупність заходів зі збору, обробки й аналізу інформації про фінансові операції, що подається суб'єктами первинного й державного фінансового моніто-

рингу, та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та/або фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або з іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України та інших заходів, спрямованих на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії».

Виходячи із цього визначення, можна засумніватись: де ж тут надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам (ч. 1 ст. 16) [12] і чи вірно, що ця інституція належить до категорії служб? З метою підтвердження / спростування цієї тези проведено аналіз завдань, викладених у цьому базовому законі [7] та відповідному Положенні [8].

Нормами ч. 2 ст. 25 базового закону у діючій редакції визначено 17 конкретних завдань Держфінмоніторингу. Проведений аналіз яких показав, що найбільше завдань: по 4 – спрямовані на виконання організаційних, регуляторних і контрольних функцій, 3 – аналітично-інформаційних і лише 2 (15 і 16) – надання адміністративних послуг юридичним особам.

На виконання діючої редакції цього Закону [7] відповідним Положенням, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України [8], Держфінмоніторингу визначено 22 завдання, розгляд яких засвідчує можливість їх поділу на відповідні групи функцій управління. Із цього робимо висновок, що більшість функцій як і завдань, які виконує Держфінмоніторинг – це організаційні (6) та аналітично-інформаційні функції (7); контрольні-наглядові, регуляторні та надання адміністративних послуг – по 3.

Тому, стверджувати, що більшість покладених на цей орган публічної влади завдань – надання адміністративних послуг – ця теза не відповідає закону, а саме ст. 17 [12]. З огляду на проведений аналіз підтверджено нашу гіпотезу про те, що не зовсім правомірно, керуючись нормами Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», Держфінмоні-

торинг належить до такого виду ЦОВВ як «служба».

Проведемо подібний аналіз завдань недавно створеної Державної служби захисту критичної інфраструктури та забезпечення національної системи стійкості України (далі – ДЗКІ) [11]. Ця служба, створена урядом у 2022 р., визначена як головний орган у системі ЦОВВ, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту критичної інфраструктури та забезпечення системи національної стійкості, здійснює функціональне управління цією структурою та забезпечує координацію діяльності міністерств та операторів критичної інфраструктури з питань забезпечення їх стійкості та захисту. На ДЗКІ відповідно до п. 4 Положення [11] покладено 30 завдань, які розділимо за нашою методикою на ці ж 4 групи: організаційні (19), аналітично-інформаційні (8), контрольні (2) та адміністративні послуги (1).

Із наведеного аналізу завдань, незважаючи на свою назву, ДЗКІ також не функціонує як інституція з надання адміністративних послуг, швидше це регулятивний орган з особливими повноваженнями. Саме тому, напевно, у п. 1 згадуваної постанови уряду зазначено, що ДЗКІ – це ЦОВВ зі спеціальним статусом, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України. Тому, не дивлячись на конкретну назву інституції в якій є термін «служба», аналізований ЦОВВ – ДЗКІ класифікується не як державна служба, а – ЦОВВ зі спеціальним статусом.

Варто звернути увагу на те, що ДЗКІ до сьогодні ще не сформований і не працював через невнесення змін до Закону України «Про державний бюджет України на 2022 рік», а це означає, що ця інституція почне функціонувати тільки з початку нового фінансового року.

Необхідно врахувати, що вказана інституція належить до категорії ЦОВВ зі спеціальним статусом, які становлять окрему підгрупу органів у системі ЦОВВ і повинна відрізнитись від «інших ЦОВВ». Описані трансформації свідчать про відсутність обґрунтованих підстав для нормативного виокремлення «служб» як ЦОВВ, а також

про неоднозначне тлумачення законодавцем норм, що породжує труднощі у їх трактуванні. До групи ЦОВВ зі спеціальним статусом, де відповідно до чинної постанови [11] входить і ДЗКІ (?), належать ще 9 інституцій, перелік яких на урядовому порталі [13] не співпадає зі змістом ст. 24 Закону України про ЦОВВ [12].

Представлені дві інституції: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг і Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, які у ст. 24 Закону [12] визначені як ЦОВВ зі спеціальним статусом, у ст. 17 цього ж закону як «інші ЦОВВ» – «комісії», а на урядовому порталі – як колегіальні органи.

Як бачимо відповідні зміни не внесені й у ст. 24 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» [12], норми якої визначають перелік ЦОВВ зі спеціальним статусом. Така невідповідність у законодавстві щодо кількісного та якісного складу ЦОВВ зі спеціальним статусом та державних служб є ще одним прикладом правової колізії.

Цікава ситуація з Адміністрацією Державної прикордонної служби України, яка згідно зі ст. 6 Закону України «Про державну прикордонну службу» [4] є ЦОВВ, має статус правоохоронного органу спеціального призначення, а відповідно до Положення про неї, затвердженим Кабінетом Міністрів України від 16.10.2014 р. № 533 [2], її діяльність спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра внутрішніх справ. У Положенні ця інституція іменується як «Адміністрація Державної прикордонної служби України», а у ст. 6 [4] чітко зазначено «Державна прикордонна служба України має таку структуру: центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону...». На урядовому порталі [13] цей орган не представлено ні у категорії «служб», ні як ЦОВВ зі спеціальним статусом, а подається у п'ятій групі ЦОВВ, яка має назву «інші ЦОВВ». Така група аж ніяк не кореспондується із ч. 1

ст. 16 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», де регламентовано поділ інших ЦОВВ за функціями на служби, агентства, інспекції, комісії, бюро.

Незвичний статус на сьогодні має ще одна така служба – Державна служба зайнятості (далі – ДСЗ), донедавна – Державна служба зайнятості України. У Розділі 2 Положення [3] визначено завдання, функції та права ДСЗ, відповідно до норм якого «служба забезпечує виконання завдань і функцій у сфері зайнятості населення, трудової міграції та соціального захисту від безробіття, а також функцій виконавчої дирекції Фонду». Це означає, що ДСЗ в основному надає адміністративні послуги фізичним особам – громадянам у підборі підходящої роботи, в організації підприємницької діяльності тощо, а також юридичним особам – роботодавцям у доборі працівників, наданні консультацій та ін.

Не дивлячись на назву цієї служби, яка донедавна була ЦОВВ, відповідно до проведених реформувань та чинного Положення, яке затверджене наказом Міністерства розвитку, економіки, торгівлі та сільського господарства України (зараз це Міністерство економіки України) від 16.12.2020 р. № 2663 [3], Державна служба зайнятості на сьогодні є «централізованою системою державних установ, діяльність якої спрямовується та координується Міністерством економіки України» (п. 1 розділу 1 Положення). Ці установи мають статус юридичних осіб публічного права (п. 6 розділу 1 Положення), працівники ДСЗ позбавлені повноважень державних службовців і їх діяльність регулюється КЗпП України, а не Законом України «Про державну службу» [5].

Висновки. Рівень ефективності діяльності органів державної виконавчої влади суттєво впливає на суспільні відносини. Це означає, що висока якість нормативно-правового регулювання дозволяє підтримувати певний рівень їх організації та функціонування. Розвиток законодавства повинен відповідати динаміці змін суспільних відносин. Утім, не всі зміни нормативно-правового забезпечення діяльності органів виконавчої влади є позитивними.

Сучасне законодавче забезпечення «служб» як однієї з організаційно-право-

вих форм ЦОВВ є прикладом непослідовного, нечіткого, а подекуди недоречного та незрозумілого для вивчення і тлумачення навіть самого терміну. Пропонується також у п.2 ст. 17 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» вказані «інші ЦОВВ» доповнити словом «державні», що чітко вказуватиме на правовий статус цієї установи, на відміну від приватних структур, тим більше, що в кожній назві інституції таке словосполучення є: «державна служба, державне агентство...».

У Законі України «Про центральні органи виконавчої влади» визначено «інші ЦОВВ» як: служби, агентства, інспекції, бюро, комісії, ЦОВВ зі спеціальним статусом. На урядовому порталі [13] «інші ЦОВВ» в існуючій системі ЦОВВ представлено як окремий вид, за винятком указаних, що не корелюється із базовим законом: Адміністрація Державної прикордонної служби України (хоча є служби), Бюро економічної безпеки (хоча є вид – бюро), Національна поліція України, Український інститут національної пам'яті, Пенсійний фонд України.

Виявлено правові колізії щодо визначення статусу окремих видів ЦОВВ, тобто відповідно до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» – це агентства, служби, бюро, інспекції, комісії; згідно з іншими законодавчими та підзаконними актами – це ЦОВВ зі спеціальним статусом, або колегіальні органи, або ж «інші ЦОВВ», або взагалі не мають статусу як такого. Такий стан зумовлює виникнення поняття «подвійного» статусу певних інституцій.

Проведені дослідження підтверджують невідповідність деяких законів і підзаконних нормативно-правових актів базовому Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», що потребує внесення відповідних змін.

Список використаної літератури:

1. Конституція України : прийнята на V сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Положення про Адміністрацію Державної прикордонної служби України : постанова Кабінету Міністрів України від 16.10.2014 р. № 533. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Положення про Державну службу зайнятості : наказ Міністерства розвитку, економіки, торгівлі та сільського господарства України від 16.12.2020 р. № 2663. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
4. Про державну прикордонну службу : Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
8. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2015 р. № 537. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
9. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
10. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : указ Президента України від 09.12.2010 р. № 1085/2010. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Про утворення Державної служби захисту критичної інфраструктури та забезпечення національної системи стійкості України : постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2022 р. № 787. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 р. № 3166/VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua>
13. Урядовий портал : єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL : <https://www.kmu.gov.ua/catalog>

Iskiv I. Service as a type of central executive body: understanding the specifics of its status

The article focuses on the system of central executive bodies, its correlation with the administrative and territorial division of the state as well as the corresponding levels. Attention is drawn to the legal groundings of the central executive bodies' creation: services, agencies, inspections, boards, bureaus, central executive bodies with a special status.

The importance of identifying the status of "state service" as a type of central executive body with the aim of providing for the tasks that it must fulfill to execute most of the functions, related to the provision of administrative services for individuals and legal entities, has been discovered. Scientific opinions on the essential specifics of the service status as a type of central executive body have been provided.

The article reveals and analyzes the peculiarities of the legal status of the State Financial Monitoring Service of Ukraine, State Service of Critical Infrastructure Defense and National Stability System Provision of Ukraine, Administration of the State Border Guard Service of Ukraine, State Employment Service of Ukraine. It was indicated that each of the aforementioned services has its own peculiarities of the structural elements of legal status, which complicates the subject of the research in the area of comparative studies. Evidence of disharmony between the basic Law "On central executive bodies" and secondary legislative acts that are related to certain elements of other central executive bodies' status have been provided. Emphasis has been placed on the functional features of various types of central executive bodies and other state institutions with the common name "state service".

As subjects of the administrative and legal relations, services are characterized by a corresponding organizational and legal status, the constituent parts of which distinguish them from other central executive bodies. The issues of ambiguity and divergence of functions, dissonance of names and legally prescribed general names and statuses that go beyond their limits, which generally cause organizational and legal forms that are different in their nature and new systems of relations of the administrative and legal process of state-building to appear, have been highlighted.

Suggestions on making necessary changes to the current legislation of Ukraine for a regulatory consolidation of the organizational and legal status exactly as state services – a type of central executive body, with the aim of their improvement, have been formulated.

Key words: *service, state service, organizational and legal status, central executive body, administrative and legal relations, theoretical and legal groundings.*